

Těchto předpisů jest tedy dbáti, pokud řád o nesporném řízení nemá odchylná ustanovení. Není takovým odchylným ustanovením předpis § 273 nesp. ř., jenž vyslovuje jen povšechnou zásadu, že znalci k dobrovolným odhadům mají býti zvoleni soudem z úřední moci, nehledíc k návrhům stran, neboť její bližší rozvedení jest v uvedených předpisech, zvláště v §§ 9 až 12 odh. ř. Zákon praví v § 272 nesp. ř., že jest dbáti těchto předpisů »co do způsobu« výkonu odhadu. Jest tedy rozeznávati způsob výkonu od výkonu samotného, t. j. od stanovení odhadní hodnoty (§ 30 odh. ř.). To znamená, že pro způsob řízení, které má vésti ke konečnému soudnímu opatření, neplatí předpisy o nesporném řízení, nýbrž předpisy formálního práva exekučního a sporného. Způsob řízení zahrnuje v sobě nejen určení počtu a výběr osob znalců — bez nichž nelze odhad provést — nýbrž důsledně i opravné prostředky, jimiž lze a pokud jimi lze napadati jednotlivé soudní úkony, z nichž se skládá odhadní řízení, jež má vésti ke konečnému cíli. V té příčině neplatí tedy §§ 9 až 16 nesp. ř., nýbrž právě ony zvláštní předpisy, protože by bylo logickou nedůsledností, by se způsob soudního úkonu řídil jiným právem, než opravné prostředky co do toho kterého úkonu. Taková různost postupu a nepravidelnost by musila býti zákonem zvlášť nařízena. Podle toho, co bylo dosud uvedeno, jest posuzovati otázku přípustnosti dovolací stížnosti v souzeném případě. Způsob odhadu nemovitosti podle §§ 140 až 144 ex. ř. doplňuje co do opravných prostředků předpis § 239 ex. ř., který mimo jiné ustanovuje v odstavci druhém, že není samostatného rekursu (§ 78 ex. ř. a § 515 c. ř. s.) do usnesení, kterým se určuje počet znalců a kterým se znalci jmenují, což se vztahuje na § 143 ex. ř. Z toho vyplývá, že stěžovatelka neměla samostatnou stížnost ani do usnesení prvního soudu, tím méně ovšem dovolací stížnost do usnesení rekursního soudu. Již z tohoto důvodu musila býti dovolací stížnost podle § 78 ex. ř. a § 526 odstavec druhý c. ř. s. odmítnuta.

Čís. 11031.

Pensijní pojištění.

Pokud konal obecní zaměstnanec převážné duševní služby.

Ustanovení § 2 (1) čís. 4 zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 v doslovu novely ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. předpokládá, že zaměstnanec zároveň vykonává ještě jinou výdělečnou činnost, poskytující mu větší příjem a že vedle této činnosti jeví se činnost, podrobená pojistné povinnosti, jen jako vedlejší zaměstnání.

I novela ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. i zákon ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. vyžadují jen, by **p r v é** zaměstnání, podrobené pojistné povinnosti, bylo nastoupeno před dosažením věku 55 let.

Zaměstnavatel, jenž nepřihlásil zaměstnance k pensijnímu pojištění,

jest práv pozůstalým po zaměstnanci náhradou toho, co by byli obdrželi od pensijního ústavu, kdyby se byla stala přihláška podle předpisu.

(Rozh. ze dne 23. září 1931, R I 238/31.)

Žalobkyně domáhala se na žalované obci náhrady škody, ježto obec nepřihlásila manžela žalobkyně S-a, jenž byl zaměstnancem (tajemníkem) žalované obce, k pensijnímu pojištění, tvrdíc, že žalovaná ručí za dávky, které by byla žalobkyně obdržela od pensijního ústavu. První soud prvního stupně zamítl žalobu v podstatě proto, že S. nekonal pro obec výlučně duševní práce a že ho proto obec nebyla povinna přihlásiti k pensijnímu pojištění. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: První soud přijal na základě svědeckých výpovědí za zjištěno, že Antonín S. jako obecní zapisovatel vypracoval protokoly o seděních výboru podle hesel nebo podle diktátu starosty, že vyřizoval poštu, že vystavoval dobytčí pasy a domovské listy; nekonal jen obtížnější práce (rozpočty nákladů a účetní uzávěrky). Dodatečně se zjišťuje, že vyřizoval všechny ostatní písemné práce a že byl činným i ve styku se stranami, a že vedl ještě knihu protokolů a protokolní knihu o chovu býků. Vše to v souhrnu připouští úsudek, že S. konal, byť i ne vynikající, přece převážně duševní práce. Jen kdyby bylo šlo o opsání a o rozmnožování spisů, o psaní podle diktátu bez těsnopisu a pod., nebylo by podle cís. nařízení ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. lze mluvit o duševních službách neb o kancelářské službě, čemuž však v souzeném případě tak není. Tím spíše podléhal S. podle zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. pojistné povinnosti. Označuje-li cís. nařízení z roku 1914 všechny ty osoby za podléhající pojistné povinnosti, které buď podle způsobu svého zaměstnání mají povahu úředníka nebo pravidelně převážně vykonávají duševní pracovní výkony, jest podle zákona z roku 1920 pojistná povinnost u všech, kdož v Československé republice jsou ve služebním poměru, pokud nejsou činní jako dělníci neb učedníci, nebo vykonávají převážně podřadné práce, jako služby čelední, nádenické nebo služební výkony takových osob, na které nelze pohlížeti jako na obchodní pomocníky ve smyslu zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. Podle toho, co shora řečeno, nelze S-a zařaditi mezi osoby, vyňaté z pojistné povinnosti. Jde dále o otázku, zda činnost S-ova přichází v úvahu jako činnost hlavní, či vedlejší, ježto i cís. nařízení 1914/138 v § 2 čís. 4 i zákon 1920/89 ustanovuje v § 2 čís. 2, že z pojistné povinnosti jsou vyňaty osoby, jejichž činnost tvoří v zaměstnání zakládajícím pojistnou povinnost vedlejší zaměstnání vedle jiných stálých vedlejších činností, spojených s vyšším příjmem. Jest nesporno, že zesnulý Antonín S. za své činnosti jako obecní zapisovatel neměl vůbec jiné zaměstnání. Bylo to tudíž jeho jediným zaměstnáním a nelze proto mluvit o hlavním a vedlejším zaměstnání. To jest jediné rozhodné, a nezáleží na tom, zda mohl žít z příjmu, který měl u žalované obce, čili

nic, jen když neměl jiné zaměstnání, které bylo spojeno s vyšším příjmem. Podle nařízení z roku 1914 musel příjem ze zaměstnání, podléhajícího pojistné povinnosti, činiti alespoň 600 Kč, než toto ustanovení odpadlo v zákoně z roku 1920, takže z výše příjmu nelze činiti vůbec žádný závěr. Ježto v době nastoupení služby dne 1. ledna 1919 Antonín S. ještě nedovršil 55. rok, a ostatní předpoklady, jak naznačeno, jsou splněny, bylo povinností žalované strany, by ho podle § 75 novelizovaného zákona o pensijním pojištění přihlásila k pensijnímu pojištění. Neučinivši tak buď úmyslně nebo z nedbalosti, ručí za to, že ho neohlásila podle §§ 1294 a 1295 obč. zák. z důvodu náhrady škody. Jest proto povinna hraditi žalující straně to, co by tato byla obdržela, kdyby se přihláška byla stala podle předpisu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

S právního hlediska byla věc v napadeném usnesení posouzena bezvadně. Jest nesporné, že manžel žalobkyně vstoupil do služebního poměru u žalované obce dne 1. ledna 1919 a že v té době ještě nepřekročil věk 55 roků a že jeho služební poměr byl smluvní. Právní otázku jeho pojistné povinnosti jest řešiti podle zákonných předpisů v té době platných, t. j. podle zákona ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. zák. z roku 1907 v doslovu novely (cís. nař.) ze dne 25. června 1914 čís. 138 ř. zák. Podle § 1 odst. (1) čís. 2 pensij. pojišť. zákona stačil v roce 1919 k založení pojistné povinnosti roční služební plat 600 Kč a nemůže dovolatelka z toho, že manžel žalobkyně byl ustanoven v roce 1919 roční plat 1.000 Kč dovozovati, že již tento nízký služební důchod poukazuje k tomu, že Antonín S. nekonal převážně duševní služby. Tyto převážně duševní služby byly v § 1 (2) dotč. zákona uvedeny jen příkladmo a jest věcí soudů, by zjištěné práce a služební úkony Antonína S-a hodnotily a jejich povahu určily. Bylo-li zjištěno, že Ant. S-ovi jako obecnímu zaměstnanci byly svěřeny práce v rozsudku prvního soudu a v napadeném usnesení dotčené, samostatné vedení, t. j. vypracování protokolů o schůzích obecního zastupitelstva podle hesel mu daných, vyřizování věcí poštou došlých, samostatné vystavování domovských listů, dobytčích pasů a že byl též činným ve styku se stranami, což již práce právě zmíněné vyžadovaly, nelze v tomto služebním zaměstnání Antonína S-a spatřovati práce ryze mechanické a nesamostatné — jak snaží se dolíčiti vývody rekursní, nýbrž služební úkony, vyžadující převážně duševní činnosti, jak správně dovozuje napadené usnesení. Za tohoto stavu věci bylo povinností zaměstnavatelky, by Antonína S-a jako zaměstnance povinného pojištěním přihlásila ve smyslu § 73 odst. (3) pojist. zákona u příslušného pensijního ústavu. Mylně poukazuje dovolací rekurs k tomu, že zaměstnání Antonína S-a bylo jen jeho vedlejším zaměstnáním, nezakládajícím pojistnou povinnost, neboť ustanovení § 2 odst. (1) čís. 4 zákona o pensij. pojištění v doslovu novely čís. 138/1914 ř. z. předpokládá, že zaměstnanec zároveň vykonává ještě jinou výdělečnou čin-

nost, poskytující mu větší příjem a že vedle této činnosti (arg. slova »neben anderen«) jeví se činnost, pojistné povinnosti podrobená, jen jako zaměstnání vedlejší. Než takové výnosnější nějaké zaměstnání u Antonína S-a vůbec nebylo zjištěno a neprávem odkazuje rekurs k dotčenému zákonnému předpisu a mylně dovozuje, že si prý Antonín S. mohl výnosnější hlavní zaměstnání opatřiti a že se měl o to starati. Pro souzenou věc jest také nerozhodné, jaký právní a služební poměr byl založen mezi žalovanou obcí a nástupcem Antonína S-a. Byla-li pojistná povinnost Antonína S-a založena již za platnosti novely čís. 138/1914, trvala ovšem dále i za platnosti zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n., poněvadž i novela čís. 138/1914 ř. z. i zákon čís. 89/1920 sb. z. a n. vyžadují jen, by prvé zaměstnání, pojistné povinnosti podrobené, bylo nastoupeno před dosažením věku 55 let. Napadené usnesení správně posuzuje i právní otázku náhrady škody, neboť žalovaná obec, opomenuvši Antonína S-a přihlásiti k pensijnímu pojištění, zavinila, že žalobkyně nemá nárok na vdovské opatření (důchod) podle zákona o pensijním pojištění.

Čís. 11032.

Třetí osoba, užívající pronajaté věci v rozsahu práva nájemcova, zasahuje sice, nemá-li k tomu proti nájemci právo, do práv nájemcových, nikoliv však do práv vlastnických, i když k němu není v právním poměru. Vlastník jest jen oprávněn zakročiti proti osobě rušící nájemce v užívání, pokud jest podle § 1096 obč. zák. povinen poskytovat nájemci nerušené užívání věci.

(Rozh. ze dne 23. září 1931, R I 556/31.)

Byt, o němž jde, najal od žalobců Josef L., jenž dne 27. července 1930 zemřel. V době, kdy pozůstalost po Josefu L-ovi nebyla ještě odevzdána, domáhali se žalobci na K-ové starší a K-ové mladší vyklizení bytu. Žalované namítly, že K-ová mladší byla spolunájemkyní bytu spolu s L-em, K-ová starší pak že byla podnájemkyní, a to i zesnulého L-a i spolužalované K-ové mladší. Procesní soud prvé stolice žalobu pro tentokráte zamítl. Důvody: Soud zjistil, že nájemní poměr s pozůstalostí po Josefu L-ovi, na niž nájemní právo zůstavitele L-a vzhledem k ustanovení § 1116 a) obč. zák. zřejmě přešlo, zrušen byl soudním svolením k výpovědi k žádosti žalující strany podané teprve dne 9. října 1930, tedy za tohoto vyklizovacího sporu a že podle onoho usnesení ze dne 14. října 1930, téhož dne stranám doručeného končí nájemní poměr mezi žalující stranou a pozůstalostí dnem 31. prosince 1930 a jest pozůstalost povinna vykliditi byt nejdéle 14. ledna 1931 a že usnesení to nabylo moci práva. Vzhledem k tomuto zjištění má soud vyklizovací žalobu za předčasnou, neboť žalobci, dokud trvá nájemní smlouva, kterou přenechali užívání místností druhé straně smluvní (§ 1090 obč. zák.), nemohou nyní do práv této strany zasahovati a zejména co do užívání